

BACHELORPROJEKT

Dansk som andetsprog: Elevers motivation i danskfaget

Nuka Oldenburg Lyng, 4.SA | Bachelorprojekt, Dansk | 22.05.2024

Vejledere: Mette Rasmussen & Anders Øgaard | Anslag: 65.410

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Formål	3
3. Metode og empiri	4
3.1. Spørgeskemaer	4
3.2. Interview	6
4. Teori	7
4.1. Motivation	7
4.2. Taskbaseret undervisning	8
4.3. Input, output og interaktion.....	9
4.4. Sprogsyn.....	9
6. Analyse	10
6.1. Elevernes motivation for dansk.....	10
6.2. Engelsk i danskundervisningen.....	12
6.3. Erfaringer fra praktikken	14
6.4. Eksempler på taskbaserede aktiviteter	17
6.5. Sprogsyn i dansktimerne	19
7. Diskussion	23
8. Perspektivering: Grønlands officielle sprog	24
9. Konklusion	26
10. Litteraturliste	28
11. Bilag	30
11.1. Praktiklogbog.....	30
11.2. Spørgeskema.....	34
11.2.1. Spørgeskema spørgsmål	34
11.2.2. Spørgeskema besvarelser 6. Klasse	36
11.2.3. Spørgeskema besvarelser 8. Klasse hold 1	40
11.2.4. Spørgeskema besvarelser 8. Klasse hold 2	40
11.2.5. Spørgeskema besvarelser 8. Klasse hold 3	42
11.3. Interview.....	43
11.3.1. Interview med praktiklærer 1	43
11.3.2. Interview med praktiklærer 2	45

1. Indledning

I folkeskolerne er det begyndt at blive påfaldende, hvor meget børn og unge taler engelsk både i og udenfor skolen. Dette er et resultat af mange forhold, blandt andet den udbredte anvendelse af sociale medier og iPads i skolerne. Hvordan vil dette påvirke undervisningen for os dansklærere i Grønland i fremtiden?

Fordanskningen af skolesystemet går tilbage til 1950'erne, men som det senere er blevet påpeget, har dette haft uønskede sideeffekter og åbnet vejen for en konfliktpræget fortolkning i samfundet af grønlandske og danske relationer (Breinholdt Larsen, 1992, s. 374-392).

I dag er grønlandsk det officielle sprog i Grønland, men det er også fremhævet af blandt andet Katti Frederiksen og Carl Christian Olsen, at der fortsat er spændinger mellem modersmål og det danske sprog, hvilket medfører demokratiske uligheder, når 70% af befolkningen oplyser, at de udelukkende taler grønlandsk og kun 15% taler begge sprog, når landet samtidig regeres af et sprog som kun tales af et mindretal af befolkningen (Nordik Editor, 2021). På denne baggrund kan det diskuteres om beherskelse af dansk stadig er vigtig, hvis man vil kunne deltage i uddannelsessystemet og i samfundet som helhed i Grønland.

Som afslutning på min uddannelse i Institut for Læring vil dette bachelorprojekt derfor undersøge hvilke forskelle er der på elevers motivation for at lære og deltage i dansk- og engelskundervisningen og den måde der bliver undervist i danskfaget i folkeskolen med henblik på, at dansk er andet- og fremmedsprog for mange elever, da grønlandsk er deres modersmål.

Derfor undersøges det, hvordan man kan udnytte disse elevers voksende engagement i ét fremmedsprog, i dette tilfælde engelsk, og om man kan overføre dette engagement til elevernes aktive deltagelse i danskundervisningen. Desuden undersøges om man kan bruge denne viden til gavn for danskundervisningen i folkeskolen, så eleverne som resultat kan få større motivation for at skulle lære dansk.

Dermed er min problemformulering:

Hvilke forskelle er der på elevers motivation i dansk- og engelskfaget og hvordan kan man ved brugen af denne viden fremme elevernes motivation for at engagere sig i danskfaget med taskbaseret undervisning som eksempel?

Der anvendes teorier tilegnet fra faget 'Dansk som andet- og fremmedsprog' til undersøgelsen i denne opgave. Teorierne, som anvendes er Taskbaseret undervisning (Gregersen et al. 2016), Input, output og interaktion (Holm & Laursen, 2019), Sprogsyn (Quist, 2011) samt teorier om motivation (Canger & Kaas, 2016).

2. Formål

Motivationen for at undersøge dansk som fremmedsprog i folkeskolen, er at jeg i forbindelse med forskellige praktikker i folkeskoler i Grønland har fået indtryk af elevers faldende interesse for danskfaget. Samtidigt har jeg observeret, at mange elever udtrykker glæde og begejstring for engelskfaget og det at skulle tale engelsk til hverdag og sammen med deres venner og jævnaldrende. Det har ligeledes været mit indtryk i Nuuk og andre byer, at børn og unge ofte bruger engelsk, når de taler sammen ude i offentligheden.

På denne baggrund undersøger jeg hvilke mulige grunde der kan være til elevers aftagende interesserede i danskfaget, og hvordan der konkret bliver undervist i dansk ude i skolerne og sammenligne dette med engelskfaget. Med denne viden vil jeg bruge tilgange fra dansk som andetsprog og tilrettelægge et undervisningsforløb, der forhåbentlig vil fange elevernes interesse for at skulle deltage aktivt i danskundervisningen. I dagens Grønland er dansk fortsat en nødvendighed, hvis man vil i gymnasiet og have en videregående uddannelse, og meget af den offentlige administration foregår ligeledes på dansk. Manglende danskundskaber kan derfor betyde, at unge blandt andet dropper ud af videregående uddannelser eller aldrig kommer i gang med en uddannelse efter folkeskolen (Sæhl, 2018).

Til at undersøge dette vil jeg i min praktikperiode anvende *taskbaseret undervisning* (Gregersen et al. 2016) fra den kommunikative undervisningstilgang som undervisningsmetode. Denne tilgang er valgt fordi taskbaseret undervisning indebærer ofte aktiviteter med informationskløfter, eller andre former for aktiviteter som gør, at eleverne er nødt til at bruge deres sprog. Hvis begge parter i sprogtilegnelsesprocessen har information, som den anden part ikke har, er de nødt til at udveksle denne information. For at gøre dette må de prøve at formulere sig og dermed sker der en forhandling om betydning (Holm & Laursen, 2019, s. 89). Grundidéen med taskpædagogikken er, at sprogtilegnelsen finder sted undervejs i kommunikationen, og ikke via klasserumsgennemgang. Disse former for aktiviteter giver eleverne mulighed for at praktisere den viden de har fået og anvende den gennem de kommunikative aktiviteter (Holm & Laursen, 2019, s. 89). På baggrund af dette kan

taskbaseret undervisning være med til at motivere eleverne i deres sprogtilegnelse med de varierede typer aktiviteter, som ofte kan opleves som sjove og dermed give dem lyst til at lære og deltage i undervisningen. Under taskaktiviteterne kan man med fordel også inddrage elevernes modersmål (Christiansen & Løntoft, 2016, s. 12). Hvis de får en forståelse af nye ord, vendinger eller emner gennem brug af deres modersmål, kan det skabe mere trykthed omkring det nye og dermed motivere eleverne til at bruge de nye ord på målsproget dansk (Christiansen & Løntoft, 2016, s. 12).

3. Metode og empiri

I min bachelorpraktik underviste jeg i 6. klasse og 8. klasse i en folkeskole i Nuuk med 10 lektioner om ugen. Praktikperioden fandt sted 13. marts 2024 til og med 17. april 2024.

Som metoder til at indsamle empiri til mit bachelorprojekt har jeg anvendt spørgeskema og interviews og derudover skrevet logbog efter hver undervisningsgang under praktikperioden. Disse fremgår som bilag bagerst i denne opgave.

3.1. Spørgeskemaer

Spørgeskemaerne blev udarbejdet til eleverne og blev udleveret til dem i begyndelsen af mit praktikforløb. Formålet var at få indblik i elevernes holdning til dansk- og engelsksproget og undervisningen i disse sprog og afdække deres motivation for anvendelsen af begge sprog. Derudover var formålet at finde af, hvor meget eleverne brugte sprogene dansk, engelsk og grønlandsk i skolen, i fritiden, blandt venner og i hjemmet. Spørgeskemaet var formuleret, så spørgsmålene var så enkle som muligt på et sprog eleverne kunne forstå og forholde sig til, men samtidig på en underforstået måde stille spørgsmål, som spurgte ind til elevernes motivation i sprogfagene uden at det var oplagt, at det var det jeg ville finde af og således undgå risiko for at ”styre” de mulige svar.

Almindeligvis var der i 8. klasse holddeling i 3 hold efter elevernes faglige niveau i danskfaget. Den dag jeg havde planlagt at give eleverne mit spørgeskema skulle eleverne også svare på et spørgeskema fra Uddannelsesstyrelsen, som ikke havde noget at gøre med min praktik eller bachelorprojekt. Denne dag fandt derfor holddelingen ikke sted, men eleverne var i stedet i deres almindelige klasser, 8.A og 8.B. Dette betød at i stedet for at ét hold ad gangen skulle besvare mit spørgeskema havde jeg nu mulighed for at tre hold kunne besvare dem samtidig.

Derfor bad jeg eleverne skrive 'Hold 1', 'Hold 2' eller 'Hold 3' på deres besvarelser alt efter hvilken lærer de plejede at have i dansk. Bemærk hertil at holdenes varierende antal elever skyldtes at de resterende elever i hvert hold havde været i den anden klasse, her 8.B, samt at ikke alle elever var i skole den dag (Hold 1 = 2 elever, hold 2 = 4 elever, og hold 3 = 5 elever).

Jeg overvejede, om jeg måske ville kunne få mere varierede svar, idet eleverne i forskellige hold muligvis havde en anden holdning til dansk og engelsk og brugen af disse, end det hold jeg almindeligvis skulle undervise. Dette ville jeg med fordel kunne anvende i analysen af de modtagne svar og se på, om elever i de hold som var fagligt stærkere i danskfaget ville give anderledes svar i forhold til brugen af dansk og engelsk, end i det hold med fagligt svagere elever i danskfaget. Med andre ord ville dette muliggøre påvisning af, om man vælger engelsk som alternativ til dansk, hvis man er stærkere i dette. Det hold jeg almindeligvis underviste i min praktik, var holdet med fagligt svagere elever i danskfaget. Under bearbejdningen af spørgeskemaundersøgelsens svar viste det sig at på grund af det lave og varierende antal elever i hvert hold, at den statistiske bearbejdning blev for usikker, og jeg valgte derfor at anvende 8. klasses svar som helhed frem for opdelt i hold.

I 6. klasse var der ikke denne holddeling ud fra elevernes faglige niveau i dansk.

Svarene på spørgeskemaerne giver både kvantitativ- og kvalitativ empiri, da eleverne skulle bedømme egen brug af både dansk og engelsk på en talskala fra 1 - 6, og derudover besvare ja/nej spørgsmål. Svarene er dog også kvalitative, fordi de har skullet uddybe deres svar ved at fortælle om egne meninger. Se: Bilag 11.2 for spørgeskemaspørgsmål samt besvarelser.

Svarprocenten på de forskellige spørgsmål varierede både fordi der var fravær i begge klasser den dag spørgeskemaerne blev udleveret og ikke alle spørgsmål blev besvaret uddybende. En anden grund kunne være, at nogle af mine spørgsmål ikke var helt tydelige for eleverne. Dette blev dog først opdaget efter indsamling af skemaerne og i forbindelse med bearbejdning af dem. Såfremt der havde været mulighed og tid, ville endnu en runde med uddeling af spørgeskemaer eventuelt have givet lejlighed til at sikre tydeligere forståelse af spørgsmålene blandt eleverne og derved muligvis sikret en højere svarprocent.

For 6. klasse modtog jeg 17 besvarede spørgeskemaer, mens jeg i 8. klasse modtog mellem 2 og 5 besvarede spørgeskemaer. Til trods for at det statistiske grundlag for at kunne konkludere på spørgeskemaerne fra 8. klasse var småt, vurderede jeg, at det alligevel kunne anvendes i denne opgave, da svarene illustrerede både fællesholdninger og variationer.

Holddelingen i 8. Klasse ændrede sig under min praktikperiode, da de to klassers lærere havde vurderet at nogle elever havde rykket sig fagligt i dansk. I løbet af en af mine timer med dem overhørte jeg i forbindelse med holddelingen enkelte elever sige til deres lærer, at de synes det var for svært på deres nye hold. Lærerne burde derfor overveje om holddelingerne fremadrettet skal justeres. Dette kan også forklare de varierede besvarelser fra de 3 hold i 8. Klasse, selvom holdene skulle være opdelt ud fra fagligt niveau blandt eleverne.

3.2. Interview

Udover spørgeskemaer til indsamling af empiri, interviewede jeg også mine praktiklærere. Formålet med disse interviews var at få perspektiver fra en lærer i praksis, herunder undersøge om lærerne i de seneste år havde kunnet mærke et skift i elevers voksende motivation for engelsk frem for dansk. Derudover muliggjorde interviews med lærerne at indsamle empiri om hvilke undervisningsmetoder de benytter sig af til dagligt i undervisningen i danskfaget, eksempelvis om der bliver undervist med fokus på dansk som andetsprog eller om undervisningsmaterialerne bliver brugt direkte fra danskbøger eller hjemmesider. Min ene praktiklærer underviser både i dansk og engelsk, og dette ville jeg også gerne bruge som en mulighed for at få indblik i om hun som lærer kunne mærke forskel i de to fag på elevernes holdning og engagement. Mine interviews var strukturerede, fordi jeg på forhånd havde forberedt spørgsmålene og mine informanter besvarede spørgsmålene, i den rækkefølge jeg planlagde.

Derudover var det min hensigt at observere begge klasser i deres normale danskundervisning i begyndelsen af praktikken for at få indblik i, hvordan undervisningen foregik og elevernes deltagelse og engagement som yderligere empiri. Dette blev dog ikke tilladt af praktikpladsen, da skolens holdning var at praktikperioden var kort og tiden derfor skulle bruges udelukkende på undervisning. Dette var ærgerligt, da formålet med praktikken blandt andet var at give praktikanter mulighed for at indsamle empiri relevant for at undersøge den valgte problemformulering. Muligheden for at observere kunne have givet nye informationer

og et indblik i elevernes engagement i danskundervisningen og deres indbyrdes dynamik, i forhold til gruppedannelse og sociale adfærd.

4. Teori

Til denne undersøgelse har jeg valgt at anvende nedenstående teorier, fordi jeg vil afdække hvad motivation er, samt belyse hvad der kan fremme elevens motivation i forbindelse med sprogtilgængelighed. Yderligere vil jeg undersøge om brugen af taskbaseret undervisning kan være et nyttigt didaktisk redskab, når det gælder det at vække elevens interesse for og deltagelse i danskundervisningen. Hertil inddrage teorier om sprogsyn, og dertil afdække, hvilket sprogsyn der kan være til stede på min praktikplads og om man med denne viden kan udnytte elevens motivation og interesse for engelsk til fordel for danskundervisningen.

4.1. Motivation

En del forskning viser, at elevens lyst til at deltage i undervisningen, deres drivkraft og motivation spiller en rolle for, hvad de får ud af undervisningen. Det er derfor vigtigt som lærer at overveje, hvordan man tilrettelægger sin undervisning, så eleverne får en meningsfuld oplevelse i skolen (Canger & Kaas, 2016, s. 206).

Motivation som fagbegreb skelner mellem indre og ydre motivation. Jeg vil nu afklare hvad der nærmere menes med *motivation* i denne opgave og hvorfor dette er vigtigt i forhold til undervisning. Motivationsbegrebet tager udgangspunkt i et behavioristisk læringssyn¹, hvor eleverne motiveres til at lære gennem ydre påvirkninger som straf og belønning. Dette kaldes *ydre motivation*, fordi det handler om ydre forhold (Canger & Kaas, 2016, s. 206). Eksempler på straf og belønning kan være karakterer, smileys, ros, skæld ud eller samtaler på kontoret. Her er det vigtigt at påpege, at eleverne skal opleve en straf som en straf og en belønning som en belønning, da det ikke er alle elever som eksempelvis oplever det at få en smiley som en belønning. Dette kan for nogle opleves som direkte pinligt (Canger & Kaas, 2016, s. 206).

Den *indre motivation* skal kombineres med følgende, for at opnå den ønskede positive adfærd hos eleverne: behov for kompetence, behov for tilhørsforhold og behov for selvbestemmelse

---

¹Behaviorisme, også kendt som adfærdspsykologi, er af den holdning at al menneskelig adfærd kan styres gennem belønning og straf (Canger & Kaas, 2016, s. 206). Behaviorismen blev særligt kendt inden for psykologien, i forbindelse med den amerikanske psykolog B.F. Skinner, som lavede en række eksperimenter på dyr i 1939, hvor dyrene over en længere periode ændrede adfærd, når de som følge af bestemt adfærd enten blev straffet eller belønnet (New Learning Online, årstal ukendt).

(Canger & Kaas, 2016, s. 207). De skal således opleve, at de ved kompetencen er blevet bedre til noget, at de ved tilhørsforholdet føler, at de er med i klassen og til sidst at deres egne meninger også har betydning. Disse tre forhold er vigtige, hvis eleverne skal opleve en indre motivation. Det er derfor vigtigt at elever får mulighed for selvbestemmelse når det gælder arbejdsformer i skolen og indhold og aktiviteter som passer til deres alder, fordi dette vil give mulighed for at opleve motivation for arbejdet (Canger & Kaas, 2016, s. 207).

Når det kommer til motivation er *selvopfattelse* også en vigtig faktor (Canger & Kaas, 2016, s. 207). Når man ser på hvilke grunde der kan være til, at elever er engagerede eller ikke, skal man se på elevernes målorientering frem for indre og ydre motivation (Canger & Kaas, 2016, s. 207). Her ses på to typer målorientering: *læringsorientering* hvor selve læringen er et mål, og *præstationsorientering*, hvor eleven fokuserer på egen præstation og hvordan han eller hun opfattes af andre, eksempelvis klassekammerater eller læreren (Canger & Kaas, 2016, s. 207).

4.2. Taskbaseret undervisning

Aktiviteterne i min undervisning under praktik har været baseret på teorien om *taskbaseret undervisning*, som kommer fra den kommunikative sprogundervisning (Gregersen et al. 2016, s. 232), hvor der anvendes en før-, under- og efter-fase. Taskbaserede aktiviteter indeholder ofte en informationskløft, som gør det nødvendigt at eleverne kommunikerer og på den måde er nødt til at aktivere deres sprogbrug (Holm & Laursen, 2019, s. 88).

I før-fasen er formålet at arbejde med forforståelse og aktivere elevernes eksisterende baggrundsviden om emnet, eleverne skal arbejde med. Dette kan gøre ved eksempelvis at vise eleverne billeder, lyde, overskrifter eller titler (Gregersen et al. 2016, s. 242). I før-fasen er der også mulighed for at introducere eleverne for svære ord fra materialet, og arbejde med disse. På den måde kender eleverne bedre de svære ord, når de kommer senere i materialet eller i forløbet. Før-task fasen sikrer dermed en grundlæggende forståelse af emnet for eleverne.

I under-task fasen præsenteres materialet for eleverne, og der arbejdes med det (Gregersen et al. 2016, s. 242). Her er det vigtigt at arbejde med elevernes receptive og produktive sprogfærdigheder. De receptive færdigheder bruges når eleverne lytter og læser, mens de produktive færdigheder bruges når eleverne skriver og taler (Gregersen et al. 2016, s. 231).

Til sidst i efter-task fasen er der fokus på at bearbejde materialet og arbejde med sprogets form gennem arbejdet med grammatik (Gregersen et al. 2016, s. 242). Her er formålet også at materialets indhold repeteres. Når man arbejder med andetsprogs elever, er det vigtigt at repetere materialet og arbejde med det på forskellige måder. Dette kaldes også formidlingsoverflod. Formidlingsoverflod sikrer, at eleverne modtager den samme information mange gange, og på forskellige måder, hvilket kan give eleverne bedre mulighed for at forstå og huske (Gibbons, 2019, s. 60).

4.3. Input, output og interaktion

I forlængelse af taskbaseret undervisning har jeg i min undervisning og aktiviteter haft fokus på input, output og interaktion.

Hypotesen om input drejer sig om, at den måde man modtager og forstår input, ligger et niveau over det, man allerede kan. På denne måde bevæger man sig fra i (input) det kompetenceniveau man er på til $i + 1$, som er det næste niveau i tilegnelsesprocessen (Holm & Laursen, 2019, s. 37). Efterfølgende i hypotesen om output fokuseres på, hvilken betydning tilpasset output har for sprogtilegnelsen ved at skabe samtaler om sproget og dermed øge den sproglige opmærksomhed som resultat af det input der modtages (Holm & Laursen, 2019, s. 38).

Når to parter i deres sprogtilegnelsesproces taler sammen, sker der en interaktion. Under deres samtaler får de mulighed for at afprøve de sproglige hypoteser de hver har dannet sig. Hvis disse er ukorrekte, modtager de feedback fra den modsatte part eller læreren og må derfor prøve igen ved eksempelvis at sige sætningen anderledes. Når hypotesen er korrekt bliver dette tilegnet som en regel, der indgår i langtidshukommelsen hos begge parter (Holm & Laursen, 2019, s. 38-42).

4.4. Sprogsyn

Tidligere anså sprogforskere tosprogede personer for at være 'halvsprogede'. Altså, at man ikke var fuldt kompetent på begge sprog, men kun var 'halvgode' til begge. Dette kaldes et *deficit-syn*. Antagelsen var, at hvis et barn skulle lære et sprog helt, skulle det kun koncentrere sig om det ene sprog, og desuden holde sig fuldstændig fra kontakt med andre sprog (Quist, 2011, s. 13). Dette syn på sprog kaldes også 'Sprogsyn 1'. Denne tilgang til

tosprogethed er siden blevet forladt af sprogforskere, men det lever stadig videre blandt nogle politikere og praktikere (Quist, 2011, s. 13).

Ifølge sprogforsker Pia Quist findes der mange eksempler på, at børn er i stand til at lære flere sprog samtidig, uden at det hindrer dem i deres sprogtilegnelsesproces. Desuden fremhæver hun, at tosprogede personer har et større mentalt overskud, er bedre til at multitasking og fokusere, og oplever deres tosprogethed som både en styrke og belastning (Quist, 2011, s. 13). Dette syn på sprog kaldes også 'Sprogsyn 2'.

Nu ved man, at tosprogede børn:

- Kan lære flere sprog samtidig uden at det forringer deres sprogkompetence
- De udvikler de sproglige kompetencer, og forfiner brugen af kodeskift, hvilket er, når man blander flere sprog i én sætning
- De kan skifte mellem to eller flere sprog fra situation til situation eller i samme samtale – og disse skift er systematiske og altid relevante (Quist, 2011, s. 13).

6. Analyse

I dette bachelorprojekt ville jeg i min praktik undersøge, hvilke forskelle der er på elevernes motivation i fagene dansk og engelsk og derudover hvordan man med den viden kan fremme elevernes motivation i danskfaget. Jeg vil i dette afsnit analysere min indsamlede empiri fra praktikperioden ud fra de teorier jeg redegjorde for i afsnit 4. Teori.

6.1. Elevernes motivation for dansk

Ud fra resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen (se bilag 11.2) fremgik følgende:

I 6. klasse svarede næsten halvdelen (47%), at de bruger meget lidt dansk i hverdagen og blandt venner, og kun 52% af dem bruger dansk i skolen. I 8. klasse var vægningen nogenlunde den samme. I 6. klasse var de fleste elever til gengæld også usikre på, om de er gode til dansk (41% nej – 4% ved ikke – 35% svarer ja, at de er gode). De er derimod ikke særligt interesserede i at lære mere dansk. På spørgsmålet om hvilket sprog de kunne tænke sig at lære forfra, svarede 12% at de gerne ville lære mere dansk, mens 53% hellere ville lære mere grønlandsk og 35% et andet sprog end dansk, engelsk eller grønlandsk.

”Det er værd at bemærke, at elevernes målorientering har konsekvenser for både elevernes læring og deres selvopfattelse, idet præstationsorienterede elever, der har svært ved at mestre

skolens forventninger, vil investere en mindre indsats i læringsarbejdet for at beskytte deres selvforståelse” (Canger & Kaas, 2016, s. 207). Til spørgsmålet om eleverne selv synes de er gode til dansk, svarede 41% af 6. klasse ”nej” og kun 12% af eleverne ville gerne lære dansk, hvis de selv skulle vælge et sprog at lære forfra. Dette viser tydeligt at deres motivation for at lære dansk er meget lav og dette kan hænge sammen med, at de ikke selv synes de er gode til det. Ovenstående citat nævner, at hvis elever klarer sig fagligt dårligt og har svært ved at møde skolens forventninger, kan dette have en selvforstærkende effekt ved, at eleverne slet ikke vil engagere sig i undervisningen for at beskytte deres egen selvforståelse.

Dette illustrerer min spørgeskemaundersøgelse der viste, at næsten halvdelen af eleverne i 6. Klasse ikke selv synes de er gode til dansk. Dette kan være således med til at forklare, hvorfor det er svært at motivere og engagere dem i danskundervisningen, for hvis de oplever at de ikke er gode til dansk, og ikke kan finde ud af det, så vil de heller ikke engagere sig i egen læring og aktiv deltagelse i undervisningen: ”Størstedelen af klassen arbejdede rigtig godt, også selvom de fleste skrev deres historier på grønlandsk og engelsk i stedet for dansk, hvilket jeg synes var okay, så længe de forstod opgaverne og hvad de skulle lave. Gruppen af drengene var svære at få til at lave noget overhovedet i dag, modsat sidst hvor de endte med at lave noget fint og præsentere for klassen” (Bilag 11.1, logbog dato 3/4).

I denne aktivitet skulle eleverne skrive videre på et eventyr, og jeg sagde at de skulle skrive på dansk. Nogle elever skrev på engelsk og andre skrev på grønlandsk, hvilket jeg udtrykte var i orden, så længe vi oversatte det til dansk efter de var færdige. Den gruppe drenge som ikke ville deltage i skrivningen, sagde at de ikke kunne finde ud af at skrive på dansk, selvom jeg sagde at vi kunne prøve at gøre det sammen og de kunne få hjælp. De havde ingen interesse for at skulle skrive historien. De følte selv, at de ikke kunne leve op til de faglige forventninger, og prøvede derfor at beskytte deres egen selvforståelse ved slet ikke at deltage i aktiviteten, præcist som Canger og Kaas skriver (2016).

Under praktikken oplevede jeg, at eleverne i 8. klasse var svære at få aktiveret i undervisningen. I modsætning til 6. Klasse, hvor de forskellige task-aktiviteter virkede til at være en succes i forhold til elevernes engagement i undervisningen, oplevede jeg vanskeligheder med 8. klasse: ”Eleverne var trætte og jeg kunne mærke, at de var svære at få sat i gang. Når jeg har 6. Klasse plejer de at være glade for aktiviteterne især når det er matrixgrupper og stafet med konkurrenceelementer. I 8. klasse er det en kamp bare at få dem sat sammen i grupper fordi de er modvillige. I 6. klasse fik jeg hurtigt fat på, hvilke

aktiviteter de synes godt om, og planlagt at bruge flere af den slags, men med 8. klasse synes jeg det er svært at få dem til at deltage” (Bilag 11.1, logbog dato 3/4).

Begge praktiklærere nævnte i deres interviews at de har oplevet, at elevers motivation falder i løbet af skoleårene, så jo ældre de bliver des sværere er det at få dem til at deltage i undervisningen. Dette mærkede jeg selv under selv under min praktik.

Spørgeskemaundersøgelsen viste, at mange i 8. klasse bruger dansk meget lidt og selv synes at de ikke er gode til det. De investerer derfor også mindre i arbejdet med at lære dansk og det får en selvforstærkende effekt, hvilket kan forklare lærernes oplevelse af den faldende motivation. De bruger derimod gerne engelsk i skolen og vil gerne lære mere i fremtiden, samtidig med at de allerede bruger engelsk meget på Sociale Medier.

Nogle elever svarede på spørgsmålet om, hvordan de bruger dansk, at de enten bruger det fordi de har dansktalende forældre eller én af deres forældre ikke kan forstå grønlandsk. Derudover kom der i spørgeskemaundersøgelsen det svar på spørgsmålet ’hvordan er du god til dansk?’ at det var fordi han eller hun havde boet i Danmark i 3,5 år (Bilag 11.2.4). Dette viser, at noget af det som afgør elevernes sprogbrug kan være sprogforholdene i hjemmet, og ikke nødvendigvis noget de selv vælger.

I 6. klasse forventede under halvdelen af eleverne at de kommer til at bruge dansk ret meget i fremtiden, mens de resterende elever har lavere forventninger til deres brug af dansk i fremtiden (Se bilag 11.2.2). I 8. klasse forventer eleverne at de i højere grad end 6. klasse kommer til at bruge dansk i fremtiden (Se bilag 11.2.3, 11.2.4 og 11.2.5). Det kan her overvejes om eleverne i 8. klasse som er ældre og længere i deres uddannelsesforløb har et andet syn på deres behov for at skulle bruge dansk i fremtiden, måske fordi mange unge i denne alder tager på efterskole i Danmark og derfor får brug for at kunne tale dansk.

6.2. Engelsk i danskundervisningen

Spørgeskemaundersøgelsen viste at 2/3 af eleverne i 6. klasse bruger engelsk i hverdagen og blandt venner. Halvdelen af eleverne i 6. klasse bruger derudover engelsk i lav grad i skolen. Halvdelen (53%) synes, at de er gode til engelsk, mens 32% ikke ved, om de er gode til det. Til gengæld forventer størstedelen af eleverne kun i lav grad at komme til at bruge engelsk i fremtiden. I 8. klasse bruger eleverne engelsk i hverdagen, blandt venner og i skolen i lav til

middel grad. Størstedelen af eleverne mener dog, at de kommer til at bruge engelsk i højere grad i fremtiden (Bilag 11.2.3, 11.2.4 og 11.2.5). På spørgsmålet om hvordan eleverne bruger engelsk, svarer størstedelen af eleverne i 6. klasse, at de bruger det på online medier som Tiktok og Youtube samt spillet Fortnite (Bilag 11.2.2). I 8. klasse bruger eleverne engelsk til sociale medier; at tale med deres venner; samt at oversætte: ”Når jeg glemmer, hvad det er på dansk, er det nemmere på engelsk”. Dette viser at eleverne i både 6. og 8. klasse bruger engelsk som kommunikationssprog på sociale medier samt online spil, men at nogle faktisk foretrækker engelsk, når de har svært ved at forstå noget på dansk.

Under min praktik lagde jeg ofte mærke til at der var nogle elever som talte meget engelsk med hinanden - både elever fra 6. og 8. klasse. I 8. klasse var der især to drenge som nærmest kun talte engelsk. Den dag, eleverne skulle svare på spørgeskemaerne, var jeg nødt til at stå ved siden af dem og oversætte spørgsmålene til engelsk for dem: ”Der var to drenge som næsten ikke kunne forstå dansk, så derfor oversatte jeg spørgsmålene til engelsk for dem og det klarede de fint” (Bilag 11.2, logbog dato 20/3). Hvert spørgsmål fra spørgeskemaet måtte jeg forklare for de to drenge på engelsk hvad der stod og derefter talte vi sammen på engelsk omkring spørgsmålene. Jeg bemærkede, at i forhold til at de næsten ikke kunne tale dansk, var deres engelsk rigtig godt: ”De snakkede begge nærmest flydende engelsk med mig” (Bilag 11.2, logbog 20/3). I løbet af en dansktime med 8. klasse hvor de i et forløb omkring gysergenren skulle læse en tekst i grupper af to og derefter svare på spørgsmål omkring teksten, lagde jeg igen mærke til, at de samme to drenge oversatte teksten fra dansk til engelsk for at forstå den: ”De to drenge som er rigtig gode til engelsk oversatte den danske tekst til engelsk for at kunne forstå den bedre og dermed arbejde med den. De kopierede teksten og satte den ind i Google Translate. Jeg synes det var interessant at de var nødt til at læse teksten på engelsk for at kunne forstå den og arbejde med aktiviteterne omkring den.” (Bilag 11.1, logbog dato 3/4).

I min praktik lagde jeg også ofte mærke til, både i timerne og frikvartererne, at mange elever talte engelsk sammen om eksempelvis hvad de havde lavet i weekenden; et spil de havde spillet og noget sjovt fra de sociale medier. Ofte hørte jeg ligeledes under gruppearbejde, at eleverne sad og talte engelsk sammen om de aktiviteter de skulle lave i danskfaget. Mange elever havde svært ved at stave på dansk og jeg blev lidt overrasket over deres manglende kompetencer i forhold til grammatik i danskfaget, men når jeg overhørte disse elever fra både

6. og 8. klasse snakkede de næsten flydende engelsk indbyrdes, mens de elever som skrev på engelsk i aktiviteterne i danskfaget, havde værre grammatiske fejl end når de skrev på dansk.

Både spørgeskemaundersøgelsen og mine observationer under praktikken viser at eleverne ofte bruger engelsk i deres kommunikation og tilstedeværelse på sociale medier og spil. Online spil og sociale medier er en del af den globale verden og kommunikationen foregår derfor oftest på engelsk. For at kunne deltage i disse spil og følge med på de sociale medier kræver det derfor sproglige kompetencer på engelsk. Der findes således en *ydre og indre motivation* for eleverne, i forhold til at kunne tale engelsk.

For børn og unge er sociale medier en stor del af deres verden, og derfor bliver det at kunne tale engelsk en nødvendighed for at have et socialt liv både online og i virkeligheden. Den kollektive humor i klassen handlede om ting fra nettet, på engelsk. Jeg oplevede tit at eleverne lavede jokes på engelsk, som de formentlig havde fra nettet. Så udover tilstedeværelse på sociale medier, bliver det nødvendigt at kunne forstå og tale engelsk, for at kunne være en del af det sociale fællesskab i klassen. Engelsk bliver elevernes *indre motivation* for at kunne sproget, idet de ved at beherske engelsk bliver del af det sociale fællesskab i klassen og i deres fysiske verdener (Canger & Kaas, 2016, s. 207). Den *indre motivation* for at tale og skrive dansk bliver således mindre. Eleverne ikke brug for dansk på samme måde for at få dækket deres sociale behov.

Hertil bemærker en ekspertgruppe nedsat af Naalakkersuisut i sine anbefalinger vedrørende sprogundervisningen, at ”engelsk har stigende betydning og kan på sigt indføres som 1. fremmedsprog, men dette kræver en forberedelse af lærere, metoder og materialer. En forbedret netadgang og it-baserede tilgange i engelskundervisningen og eventuelt andre fag vil kunne bidrage til dette. Undervisningsmaterialer på engelsk kan eventuel anvendes i andre fag” (Turnowsky 2018).

6.3. Erfaringer fra praktikken

Under min praktik blev det klart for mig at de forskellige task-baserede aktiviteter jeg havde tilrettelagt i min undervisning fungerede bedre i 6. klasse end i 8. klasse. Mange af dem havde eksempelvis et konkurrenceelement, som resulterede i mere engagement hos eleverne i 6. klasse. Ofte var eleverne så ivrige for at færdiggøre aktiviteterne, at de kom for sent til

frikvarteret. Dette opfattede jeg som en succes, da eleverne både virkede glade for de emner jeg havde planlagt til min undervisning, men også for de forskellige slags aktiviteter og arbejdsformer. Min oplevelse med 8. klasse var dog en lidt anden, da ”Eleverne var trætte og jeg kunne mærke, at de var svære at få sat i gang. Når jeg har 6. klasse plejer de at være glade for aktiviteterne især når det er i matrixgrupper og stafet med konkurrenceelementer. I 8. klasse er det en kamp bare at få dem sat sammen i grupper, fordi de er modvillige. I 6. klasse fik jeg hurtigt fat på, hvilke aktiviteter de synes godt om, og planlagt at bruge flere af den slags, men med 8. klasse synes jeg det er svært at få dem til at deltage” (Bilag 11.1, logbog dato 3/4).

Dansklæreren i 8. klassen nævnte i mit interview, at de arbejdsformer hun havde haft mest succes med for at motivere eleverne for undervisningen, var selvvalgte emner og projektarbejde (Se bilag 11.3.2). Dette viser, at elevernes behov for selvbestemmelse i undervisningen er med til at påvirke deres motivation (Canger & Kaas, 2016, s. 207) og derfor er det vigtigt, at man i undervisningen giver eleverne mulighed for selvbestemmelse og valg af arbejdsformer og indhold som passer til deres alder og interesser. I min undervisning i praktikken afprøvede jeg biografi som tema, hvor eleverne selv kunne vælge at skrive om personer, de synes var interessante. Dette gik dog ikke særlig godt, da eleverne også her var svære at engagere. Begge mine praktiklærere udtrykte, at de har erfaret, at elevers motivation falder gennem skoleårene (Se bilag 11.3.1 og 11.3.2).

Når man skal vælge undervisningsmetoder, der kan motivere eleverne, skal man derfor overveje hvad der ville virke bedre for en 8. klasse. For at eleverne kan opleve undervisningen som motiverende og dermed få en meningsfuld oplevelse i skolen er det vigtigt at sørge for, at alle eleverne får sejre i skolen, så dette ikke får den selvforstærkende effekt, at de ikke selv synes de er gode fagligt og derfor helt vil undgå at deltage for at beskytte sig selv mod flere nederlag (Canger & Kaas, 2016, s. 206-207). Man må derfor se på andre didaktiske værktøjer, som kan være med til at motivere elevernes aktive deltagelse i undervisningen. Et eksempel kan være *undervisningsdifferentiering*, som drejer sig om fokus på forskellige måder at lære på (Skibsted et al. 2015, s. 21). Man skal som lærer planlægge eller justere undervisningsforløb, så den enkelte elev kan nå de faglige mål i undervisningen (Skibsted et al. 2015, s. 21). Bag beslutningen om hvorvidt man vil differentiere sin undervisning, skal man som lærer forholde sig til, *hvad* eleven skal lære (indholdet), *hvordan* eleven skal lære (processen) og *hvad* eleven giver udtryk for at have lært (resultatet)

(Skibsted et al. 2015, s. 21). Eksempler på hvordan man i praksis kan differentiere, kan være ved at få flere aktiviteter ind i sin undervisning, mere mundtlighed og mindre skriftlighed, samt afvekslende- og praktiske aktiviteter. Man skal samtidig også italesætte mål og faglige pointer og man skal sørge for at strukturere sine rammer tydeligt for eleverne (Skibsted, 2015, s. 24). Man skal her være opmærksom på, at undervisningsdifferentiering ikke er ensbetydende med individualisering eller niveaudeling af eleverne, da dette kan medføre, at eleverne laver parallelle aktiviteter, løsrevet fra det læringsfællesskab, de ellers er placeret i (Skibsted, 2015, s. 26). Man skal derfor i sin undervisningsdifferentiering holde fokus på elevernes læreprocesser, at de lærer mere og de når så langt som muligt (Skibsted, 2015, s. 26).

I 8. klasse var eleverne inddelt i hold efter deres faglige kompetencer i danskfaget og derudover også i matematik og grønlandsk. Holddelingen ændrede sig midt i min praktik, fordi de to klassers lærere havde vurderet, at nogle af eleverne var blevet bedre til dansk. Under en af mine timer oplevede jeg dog, at nogle elever fra andre hold kom ind i timen og sagde til deres lærer, at det var alt for svært for dem og spurgte om de ikke måtte komme tilbage til deres gamle hold. Det kan betyde at holddelingen ikke var i overensstemmelse med elevernes læringsniveau, ellers at lærernes vurdering af elevernes faglige kompetencer var skæve, siden nogle elever synes det var for svært. Hvis man i klassen havde differentieret undervisningen frem for at niveauinddele eleverne, kunne dette måske have været undgået. Belønning kan også være et godt værktøj at bruge i sin undervisning som motivation. Under min praktik oplevede jeg et eksempel på, hvordan belønning og straf kan påvirke elevernes motivation. 6. Klasse havde planlagt at skulle sove på skolen en fredag og havde i faget ”lokale valg” om morgenen været ude og handle til dette. Jeg havde time med dem om formiddagen denne dag og havde tidligere på ugen haft dem alene med en vikar, da læreren var syg. Den dag var eleverne meget urolige og ikke til at styre. Hele timen blev brugt på at bede dem opføre sig ordentligt og følge med, og det var kun meget få elever som faktisk lavede noget fagligt i timen.

Det viste sig imidlertid, at andre lærere havde haft lignende oplevelser 6.klassen denne uge og at klasselæreren havde hørt om disse episoder. Jeg snakkede med min praktiklærer om dette før timen, og hun foreslog at jeg kunne bruge en kommende klassefest, som belønning til at motivere eleverne til at arbejde godt og opføre sig ordentligt. Dette gjorde jeg således og

oplevede at eleverne arbejdede rigtig godt denne time og lydniveauet var noget helt andet end tidligere på ugen.

Under timen forlod læreren klasseværelset og kom tilbage med den anden 6. classes lærer og fortalte 20 minutter før timens afslutning at de på grund af elevernes dårlige opførsel i løbet af ugen havde ændret mening og ”De havde snakket og var blevet enige om at eleverne ikke måtte sove på skolen alligevel, fordi de skulle mærke at der var konsekvenser for deres handlinger. De forklarede eleverne at de har opført sig for dårligt denne uge, og at de derfor ikke vil belønne dem ved at tillade overnatningen.” (Bilag 11.1, logbog dato 12/4) og ”Før lærerne sagde, at de ikke måtte sove på skolen, havde de stadig et håb om at kunne få lov og var derfor dygtige og arbejdede, men nu, som de selv sagde ”vi får alligevel ikke lov så nu gider vi ikke lave noget”. Resten af timen var alle eleverne synligt kede af det og skuffede og det var kun få elever som færdiggjorde deres opgaver. I denne time kunne jeg mærke hvordan elevernes motivation mod noget påvirkede deres arbejdsindsats og stemningen i klassen.” (Bilag 11.1, logbog dato 12/4). Dette havde et synligt negativt resultat på resten af timen. Eleverne oplevede at de ikke kunne stole på løfter fra lærerne pga. det brudte løfte om at måtte sove på skolen, hvis de arbejdede godt. Deres gode opførsel blev ikke belønnet, og muligheden for at kunne få lov til at sove på skolen ugen efter hvis de fortsatte den gode opførsel, stoledede de ikke længere på.

Dette eksemplificerer hvordan straf og belønning kan påvirke elevernes motivation, både den indre og ydre samt arbejdsindsats i undervisningen, som beskrevet af Canger og Kaas (2016, s. 206) og demotivationen, når eleverne oplever at god opførsel bliver overset.

6.4. Eksempler på taskbaserede aktiviteter

I dette afsnit vil jeg komme med eksempler på task-baserede aktiviteter fra min praktikperiode. Disse eksempler tager udgangspunkt i et forløb jeg tilrettelagde og afprøvede i 6. klasse. Dette foregik på klassens storskærm med en Book Creator præsentation, men også med varierende aktiviteter på elevernes egne iPads. Her vil jeg også uddybe hvordan aktiviteterne fokuserer på input, output og interaktion.

Før-task:

I starten af forløbet med Klods Hans modtog eleverne input i form af billeder og svære ord. Dette kan hjælpe med at aktivere elevernes forforståelse omkring et emne, samt den allerede

eksisterende baggrundsviden de muligvis kan have om emnet, så de på et senere tidspunkt i forløbet har en bedre forståelse af det. Når eleverne skal introduceres for et nyt emne, starter man ved at fokusere på dele af emnet før selve arbejdet med forløbet går i gang (Gregersen et al. 2016, s. 242).

I dette forløb med Klods Hans begyndte jeg med at vise eleverne billeder af ting som kan findes i teksten om Klods Hans, eksempelvis et billede af en ged, en træsko, en sort -og en hvid hest, et slot og en landevej. Når jeg på denne måde viser eleverne billederne uden at komme med oplysninger, men bare spørger eleverne hvad det er, får de mulighed for at bruge de input de får, og overveje hvad de ser, og dermed få mulighed for at fortælle med egne ord. Hermed modtager eleverne input og får mulighed for at producere output (Gregersen et al. 2016, s. 242).

En anden forforståelsesaktivitet er – som tidligere nævnt - ordkort. Før vi gik i gang med at læse kapitlet, introduceredes eleverne for svære ord, som kunne findes i teksten. Her kunne eleverne vælge et ord fra tavlen og skulle derefter udfylde ordkortet med definition, en sætning med ordet, et synonym eller antonym, illustration af ordet hvis muligt, samt ordet på grønlandsk. Disse ordkort blev forklaret til eleverne og blev gjort forståelige for dem på et sprog de forstod. Når eleverne havde udfyldt deres ordkort, skulle de derefter gå sammen to og to med en som havde valgt et andet ord for at tale om deres ordkort. Her skulle eleverne igen producere output ved at fortælle om de svære ord (Holm & Laursen, 2019, s. 38).

Under-task:

Her fik eleverne at vide at de skulle lytte og læse. De skulle dermed bruge deres receptive færdigheder. Teksten blev læst op for eleverne, men de kunne samtidig følge med i teksten på skærmen for at se hvordan de forskellige ord så ud og lød. Efter hvert slide med tekst skulle eleverne i de samme grupper af to og to snakke om hvad der skete. Her fik eleverne i deres interaktion mulighed for at producere output og afprøve deres sproglige hypoteser, om hvordan man siger det, de vil. Dette gøres for hvert slide med tekst, hvilket også sikrer at alle elever kan følge med og forstår hvad der sker i teksten.

Efter-task:

Her er der fokus på at bearbejde teksten. Eleverne skulle producere output og arbejde med grammatik, og indholdet repeteredes for at sikre en dybere forståelse (Gregersen et al. 2016,

s. 242). I dette forløb skulle eleverne skrive hvilke personer der var i historien. De skulle derefter gå sammen og tale om det, de havde skrevet og sammenligne, hvorefter de skulle tale om hvordan de forskellige personer opførte sig i historien. På tavlen vistes nogle eksempler på tillægsord de kunne vælge at bruge til at beskrive personerne. Eleverne skulle derefter finde en anden gruppe og sammenligne igen. Da aktiviteterne tog udgangspunkt i kommunikativ undervisning, havde aktiviteterne stort fokus på, at eleverne talte sammen, skrev og inddrog alle fire sprogfærdigheder. Både de receptive (læse og lytte) og de produktive (tale og skrive) (Gregersen et al. 2016, s. 231).

6.5. Sprogsyn i dansktimerne

I min praktikperiode havde jeg to praktiklærere i danskfaget. Den ene lærer, som her kaldes lærer 1 har undervist i 3 år og blev færdiguddannet som lærer i 2021. Den anden lærer, lærer 2, har undervist i 28 år. Lærer 1 underviser på mellemtrinnet, mens lærer 2 underviser på ældstetrinnet. Jeg vil nu analysere mine interviews med disse praktiklærere for at undersøge, hvilke undervisningsmetoder de bruger og hvilket sprogsyn de giver udtryk for at have (se: bilag 11.3.1 og 11.3.2).

Lærer 1 anvender grønlandsk som undervisningssprog i alle fag undtagen dansk, hvor hun helst vil tale dansk så meget som muligt. Lærer 2 underviser på begge sprog (dansk og grønlandsk), men taler også helst dansk i danskundervisningen. Begge læreres elever taler mest grønlandsk, men lærer 1 har også elever som taler grønlandsk og engelsk ligeligt. Lærer 2 har mange elever som er dobbeltsprogede, altså både taler dansk og grønlandsk, men har også elever som har det svært med danskundervisningen og kun taler grønlandsk.

Begge lærere har de seneste år bemærket at eleverne på skolen taler mere engelsk. Lærer 1 bemærker dertil, at hun har observeret, at de taler en del engelsk sammen i klassen og i frikvartererne - drenge når de snakker om spil, men også pigerne. Hun uddyber at hendes elever er gode til at tale engelsk, men ikke lige så gode til at skrive og arbejde med grammatik på engelsk. Lærer 2 har bemærket at eleverne især i de mindre klasser taler mere engelsk og at de taler spilsprog indbyrdes og at dette også påvirker deres hverdagsprog.

Til spørgsmålet om hvilke udfordringer der opleves i danskundervisningen, fortæller lærer 1 at det især er skrivning og stavning hendes elever har svært ved. Lærer 2 fortæller dertil at

hun har elever, som ikke har lært dansk som konsekvens af blandt andet den teknologiske udvikling hvor det meste foregår på engelsk. Hun fortæller at disse elever har svært ved at følge med i danskundervisningen. I forhold til hvilke specifikke opgave- eller aktivitetstyper som lærerne har haft succes med for at motivere eleverne i danskundervisningen, oplyser lærer 1 at når eleverne arbejder med grammatik og har lært det, plejer de at være glade. Det er motiverende for dem når de har lært noget og kan finde ud af det. Lærer 2 nævner, at selvvalgte emner og projektarbejde har virket bedst.

Lærer 1 svarede på spørgsmålet om, hvorvidt lærerne anvender task-baseret undervisning, at hun brugte det meget som studerende og som ny lærer, men at hun de sidste par år har haft svært ved at finde tiden til at forberede sig. Derudover fortalte lærer 1 mig før praktikken under et møde, at hun var spændt på at se, hvad jeg ville lave med eleverne i praktikperioden, fordi hun sjældent har tid til at forberede sig og ofte ender med at bruge noget fra nettet eller bøger. Lærer 2 fortæller til dette at hun ikke rigtig bruger taskbaseret undervisning.

Til spørgsmålet om lærerne anvender undervisningsmateriale direkte fra lærebøger eller hjemmesider (for at finde ud af, om de redidaktiserer materialet til deres elever, fordi dansk for mange grønlandske elever er deres andetsprog) svarer lærer 1 at det kommer an på tiden der er til rådighed: "Hvis jeg ikke har så meget tid tager jeg direkte fra hjemmesiderne, men hvis jeg har god tid redidaktiserer jeg helst. Men jeg har ofte ikke tid" (bilag 11.3.1).

Lærer 2 fortæller at hun bruger en del undervisningsmateriale fra hjemmesiden Alinea som hun tilpasser til eleverne, og udarbejder ekstra som er egnede til grønlandske elever.

Begge lærere oplyser at de kun anvender dansk som undervisningssprog i danskfaget. Derudover har de også nævnt at eleverne helst ikke må tale grønlandsk i danskundervisningen. Det kan ellers være en fordel inddrage elevernes modersmål i danskundervisningen.

Ud fra 'Sprogsyn 1' er tosprogede elever kun "halvgode" til begge sprog, og ud fra dette syn havde eleverne kun plads til at lære ét sprog ad gangen, da flere sprog ville forstyrre deres sprogtilegnelse (Quist, 2011, s. 13). Ud fra 'Sprogsyn 2' kan elever med to sprog sagtens håndtere tilegnelsen af to sprog samtidig, og at det faktisk er en fordel for deres sprogtilignelsesproces at være tosproget (Quist, 2011, s. 13). Hvis eleverne kunne få lov til at bruge deres modersmål i forbindelse med danskundervisningen, ville det være en fordel for

dem da ”tosprogede kan ikke bare slukke for det ene sprog – sprogene er integrerede i hinanden” (Quist, 2011, s. 13). ”Til gengæld er tosprogede dygtige til at vælge og fravælge forskellige mulige sprogformer. De følger nemlig det, som i sociolingvistikken kaldes normen for integreret tosprogethed. Integreret tosprogethed vil sige, at man benytter sig af sit fulde repertoire – altså alle ens kompetencer på to eller flere sprog” (Quist, 2011, s. 13). Når lærerne fortæller at de kun vil tale dansk og at eleverne ikke må bruge deres modersmål, viser det et deficit-syn eller ’Sprogsyn 1’ i dansktimerne. Hvis de derimod brugte ’Sprogsyn 2’, ville eleverne få mulighed for at udnytte deres kompetencer fra begge sprog til forståelsen og tilegnelsen af dansksproget. Dette ville også være en hjælp for elevernes udfordringer med at skrive og stave, hvis de kunne øve og bruge sproget, altså give dem mulighed for selv at opleve, at de har tilegnet sig det nye sprog. Dette ville også være med til at give eleverne sejre, som kan virke selvforstærkende. Praktiklærer 1 nævner dertil at eleverne bliver meget glade og motiverede, når de har mestret grammatik i dansk og kan finde ud af at bruge det (bilag 11.3.1).

Når man underviser elever med dansk som andet- og fremmedsprog er det derfor vigtigt at inddrage elevernes modersmål. Selvom undervisningen foregår på dansk, og eleverne skal lære dansk er det nødvendigt at tage udgangspunkt i den verden eleverne kommer fra og bringer med i skolen. Man kan derfor med fordel bruge elevernes tosprogethed og dobbeltkultur i undervisningen (Christiansen & Løntoft, 2016, s. 12). Dette kan gøres på mange måder, eksempelvis ved at opfordre eleverne til at veksle mellem sprogene, eller ved at inddrage elevernes modersmål i aktiviteter når der tales om nye ord og vendinger, som kan være svære for dem (Christiansen & Løntoft, 2016, s. 12).

Under forberedelsen til min undervisning i praktikken strukturerede jeg mine aktiviteter efter task-baseret undervisning med en før- under- og efter-fase (Holm & Laursen, 2019, s. 88). Især i før-fasen, som har fokus på forforståelse for at aktivere elevernes eksisterende baggrundsviden, brugte jeg aktiviteter som inddrog elevernes modersmål. Dette kunne eksempelvis være aktiviteter, hvor vi før læsningen af en tekst gennemgik svære ord og udfyldte ordkort, som indeholdte en definition af det svære ord, en sætning med ordet, ordet på grønlandsk, synonym eller antonym af ordet og en illustration af ordet hvis muligt. Disse ordkort var tilpasset efter Merete Brudholms ordkort (Brudholm, 2011, s. 238). Hvis eleverne kan bruge deres modersmål til at tale om et nyt emne eller svære ord og dermed få en bedre forståelse, kan det give dem mulighed for at føle sig sikrere, da forståelsen af det nye ord

suppleres med et der føles trygt. Ved at bruge aktiviteter som disse kender eleverne de svære ord eller nye emner bedre, når de kommer senere i forløbet (Christiansen & Løntoft, 2016, s. 12).

Begge praktiklærere fortæller, at de har bemærket at eleverne især i de yngre klasser taler mere engelsk i og uden for klasseværelset og havde samtidig lagt mærke til elevernes faldende interesse for danskfaget. Dette giver anledning til overvejelser om man kan overføre viden eller motivation fra ét sprog til et andet: ”I andetsprogsforskningen er transferbegrebet typisk knyttet til spørgsmålet om overførsel af viden fra et førstesprog til et andetsprog. Men for børn der vokser op som simultant tosprogede og stifter bekendtskab med begge sprog og skriftsprog omtrent samtidig, vil der ikke være tale om en sådan enkeltrettet transfer, men derimod en transfer der er dobbeltrettet, således at overførslen af forståelsen af skrift kan gå begge veje” (Holm & Laursen, 2019, s. 130). I dette tilfælde har mange af eleverne tre sprog: grønlandsk, dansk og engelsk med varierende kompetencer fra elev til elev. Man kan til dette overveje om brugen af alle elevernes sproglige kompetencer ville gavne dem i deres sprogtilegnelse i danskfaget, for eksempel ved at de ikke kun skal tale udelukkende dansk i dansktimerne men også inddrage grønlandsk og engelsk i øvelser og aktiviteter. De tidligere nævnte citater om inddragelsen af elevernes modersmål og tosproget bekræfter netop at dette kan være med til styrke dem i målsproget, som i dette tilfælde er dansk. Samme konklusion kommer en international ekspertgruppe nedsat af Naalakkersuisut til i en rapport, som refereres i Sermitsiaq (Turnowsky, 2018): ”Sprog skal bruges for at man lærer det”. Det fremhæves her, at ”sprog skal i højere grad bruges til kommunikation, oplevelse og engagement og ses som en ressource og ikke som et problem”.

Ud over dette nævner lærer 1 at hun mangler tid til forberedelse og dermed ikke altid redidaktiserer sit materiale, altså at tilpasse et givent læremiddel til sine elever. Til dette kan det overvejes, om hendes elever på denne baggrund har sværere ved at forstå materialet og følge med i danskundervisningen. Danske elever har nemmere ved forstå undervisningsmaterialet der er taget direkte fra lærebøger eller hjemmesider, men der kan i dette materiale være meget, som andet- og fremmedsprogslever ikke kender til, for eksempel svære ord og vendinger eller kulturbaserede emner. Det er derfor vigtigt at tilpasse det læremiddel man bruger til andetsprogslever ved at redidaktisere.

7. Diskussion

Man er som lærer nødt til at bruge tid på forberedelse af undervisningen, fordi man får svært ved at tilrettelægge motiverende undervisning for sine elever, hvis ikke man overvejer hvordan man kan tilpasse den til elevernes faglige kompetencer. Man skal derudover også tage udgangspunkt i deres interesser og det kan være en fordel, hvis man laver flere aktiviteter som inkluderer deres modersmål mere (Christiansen & Løntoft, 2016, s. 12) og (Quist, 2011, s. 13).

Hvis lærere ikke redidaktiserer på grund af manglende tid, mangler der netop den tilpasning til elever som har dansk som andetsprog. I engelsk er undervisningsmaterialet måske mere tilpasset i forhold at skulle lære det som et andetsprog, som det også for danske elever. Så hvis eleverne synes engelsktimerne er sjovere eller hellere vil lære engelsk, kan det være fordi materialet faktisk er tilpasset til at lære engelsk som andetsprog efter sit modersmål. Derfor skal man huske på, hvor vigtigt det er at tilpasse og redidaktisere det materiale man bruger til sine elever, fordi det kan hjælpe med forståeligheden. Og det at mestre noget kan give eleverne seje i skolen, som kan have en selvforstærkende effekt, og dermed give eleverne mere selvtillid (Canger & Kaas, 2016, s. 207). Praktiklærer 1 nævner også i mit interview med hende, at hun har oplevet at eleverne synes det er sjovt når de har lært grammatik i dansk og kan finde ud af at bruge det.

Derudover er det vigtigt at anvende aktiviteter som er kommunikative og giver eleverne mulighed for at danne og afprøve sproglige hypoteser i dansk. I dette tilfælde kan taskbaserede aktiviteter være godt bud, hvor man samtidig kan tilpasse og inddrage elevernes modersmål i nogle aktiviteter.

Der ligger en udfordring for dansklærere i Grønland hvis eleverne foretrækker engelsk, men alle emner som kan interessere eleverne fra deres sociale verden - selvom denne foregår på engelsk - kan tilpasses til at blive en del af danskundervisningen. For eksempel fodboldstjerner, spil og sociale medie platforme som Tik Tok. Der er mange tendenser (trends) på Tik Tok, som både tager udgangspunkt i underholdning, eksempelvis jokes, hvilket jeg oplevede i praktikken, hvor eleverne brugte jokes fra nettet, men også talemåder og slang, som dermed bliver en del af mange unges hverdagssprog. Et eksempel på dette fra min praktik er, at jeg viste et billede af en ged som forforståelse til et kapitel i Hans og Grethe

og drengene råbte ”Messi” som er en fodboldstjerne. GOAT er et udtryk fra Tik Tok, som betyder ’greatest of all time’. De synes altså at han er ’The Goat’. Dette synes jeg var et sjovt eksempel på, hvordan talemåder og vendinger fra sociale medier kan blive en del af børn og unges daglige sprogbrug. Trends fra sociale medier bevæger og udvikler sig meget hurtigt, men når man ved at disse fylder meget i børn og unges verdener, kan man derfor med fordel også inddrage dette i undervisningen i danskfaget. Hvis man kan bruge elevernes interesser til at fange dem i undervisningen, er der større chance for at de har lyst at deltage og dermed større sandsynlighed for at de får et fagligt udbytte af aktiviteten.

Endnu et eksempel på dette fra min praktik var, da eleverne skulle lave en biografi. Der var mange af drengene der valgte at lave en Book Creator præsentation om fodboldstjerner eller andre sportsudøvere som f.eks. snowboardere, og nogle piger valgte personligheder fra Tik Tok eller kunstnere og musikere. Min oplevelse med denne opgave var, at de blev engagerede i arbejdet og var glade for at skulle præsentere den person de havde valgt for resten af klassen. Selvom de ikke kunne skrive på perfekt dansk og nogle næsten ikke kunne, var det stadig muligt at få dem til at skrive på grønlandsk eller engelsk og bagefter få hjælp med at oversætte og vise hvad de forskellige ting hed på dansk. På den måde ser eleverne over tid, hvordan man staver ting og bliver ’udsat’ for sproget, så de senere af sig selv vil kunne huske, hvad det betyder. Som input hypotesen påpeger, at når noget bliver tilegnet som en regel og de har lært det, bliver det en del af langtidshukommelsen og de er nu i stand til at bruge det i deres eget sprog (Holm & Laursen, 2019, s. 37).

8. Perspektivering: Grønlands officielle sprog

I dette afsnit vil jeg først drøfte holdninger i det politiske landskab for dansk som praktisk nødvendigt i Grønland og dermed behovet for dette som undervisningssprog i Grønland.

Grønlandsk er det officielle sprog i Grønland, men siden skolesystemets fordanskning i 1950’erne og som nævnt i indledningen, er det påvist at kun 15% af befolkningen i dag taler begge sprog og at der i den anledning kan opleves der spændinger imellem det grønlandske sprog og dansk (Nordik Editor, 2021). Det fører derfor til overvejelser over, om man i dag kan undvære det danske sprog i Grønland.

Som beskrevet ovenfor foregår meget undervisning og offentlig kommunikation i Grønland på dansk, særligt i den grønlandske centraladministration og især i Nuuk (Nordik Editor,

2021). Dette har samtidig resulteret i markante politiske udtalelser fra Naalakkersuisut om behovet for at grønlandsk bliver talt. En ekspertgruppe nedsat af Naalakkersuisut i 2018 med medlemmer fra Island, Grønland, Canada og Danmark anbefalede at ”børnenes glæde og stolthed over grønlandsk skal styrkes med inddragelse af deres erfaringer og indsigter. Undren, nysgerrighed, oplevelse, kreativitet og leg med sproget med udtryksmåder er vigtigere – især for de yngste – end grammatisk viden og korrekthed” (Turnowsky 2018).

Året efter udtalte daværende landsstyreformand Kim Kielsen, at det skulle være obligatorisk for alle nye ansatte i det offentlige i Grønland, at lære grønlandsk (Breum, 30.11.2024). Kielsens udmeldinger blev ikke modtaget positivt, hverken blandt øvrige politikere eller dele af befolkningen (selvom der var nogen opbakning). Det blev i den forbindelse påpeget, at dansk fortsat er talt af en stor del af befolkningen og derfor ikke kan undværes, da det er så integreret i alle dele af det grønlandske samfund (Breum, 30.11.2024).

Selvom det er muligt at få tolk i offentlige institutioner som kommunekontoret og sygehuset (avannaata.gl, 2024) er dette eksempelvis ikke muligt i gymnasiet (Rasmussen, 07.07.2022). Mange lærere på de forskellige gymnasiale uddannelser i Grønland er imidlertid fra Danmark og derfor foregår meget af undervisningen på dansk. Dette betyder, at mange unge kommer direkte fra folkeskolen til gymnasiet og har svært ved at følge med i den undervisning, der foregår på dansk (personlig erfaring). Forud for min egen start på Ilinniarfissuaq, arbejdede jeg i en periode som hjælpelærer på Gymnasiet i Qaqortoq (GU) for dansksprogede lærere, fordi sprogbarrieren (dansk til grønlandsk) mellem lærerne og eleverne blev for stor. Elever, som eksempelvis har været på efterskole i Danmark, har dog her en fordel, da de oftere har gode danskkundskaber og forstår deres dansksprogede undervisere i gymnasiet.

Det er ikke kun i forhold til GU, at det er en fordel at kunne dansk. I forhold til videreuddannelse har grønlandske studerende i dag ret til optagelse på uddannelse i Danmark med tilhørende økonomisk støtte: SU, ret til kollegie og frirejser (Aqqut.gl, 2024). Derudover, så er antallet af mulige uddannelser større i Danmark og mange unge må tage til Danmark for at blive videreuddannet. Det betyder, at hvis ikke ens danskkundskaber allerede er gode inden man når til gymnasiet, det vil sige fra folkeskole eller efterskole, er ens chancer for videreuddannelse i Grønland i dag dårligere. Dertil kommer også, at selv hvis man er uddannet i Grønland med ønske om at arbejde inden for det grønlandske system

(institutioner, Naalakkersuisut, sundhedssystemet) så er dansk som sprog en forudsætning for at kunne få arbejde (Breum 30.11.2020).

9. Konklusion

Mit udgangspunkt for denne bacheloropgave har været min oplevelse af en faldende interesse for dansksproget og tilsvarende begejstring for engelsk i folkeskoler i Grønland under mine praktikker på læreruddannelsen.

I forbindelse med min seneste praktik har jeg ved hjælp af spørgeskemaundersøgelser i 6. og 8. klasse har jeg fået dette bekræftet, idet kun halvdelen af eleverne på begge klassetrin svarer, at de bruger dansk i skolen (6. klasse 52%, 8. klasse tilsvarende tendens fra ja til, at de bruger det i hverdagen, med venner og familie og som oversætter for andre. Gengives ikke i % på grund af lille antal besvarelser) og hos 6. klasse er det kun ca. 1/3 som synes de er gode til dansk (35%) mens tendensen i 8. klasse er den samme, men for usikker på grund af manglende svar, til at konkludere noget endeligt.

Eleverne er ikke særligt interesserede i at lære mere dansk. Halvdelen (53%) vil hellere lære mere grønlandsk og 1/3 hellere et andet sprog end dansk, engelsk eller grønlandsk (35%). Jeg har på denne baggrund i min opgave undersøgt, hvilke grunde der kan ligge bag denne voksende interesse for engelsk, og om viden om dette kan anvendes til gavn for danskundervisningen, idet jeg samtidig også har konstateret, at det er nødvendigt at kunne dansk, hvis man vil kunne klare sig i de offentlige systemer i Grønland (kommunekontor og sygehus er fremhævet) og følge med i undervisningen på GU samt videreudanne sig i Danmark med økonomisk støtte fra Grønland.

Jeg har påvist, at man gennem sine undervisningsmetoder og praksis med fordel kan anvende elevernes egne interesser, som de kommer til udtryk i deres engelsksprogede aktiviteter i deres fritid for at vække deres engagement for danskundervisningen. Min undersøgelse viser vigtigheden af, at eleverne får lov til at bruge deres modersmål selvom undervisningen foregår på dansk, fordi det er kendt og trygt for dem i forhold til det sprog de er ved at lære og det fremmer dermed deres forståelse. Det var dog ikke tilladt i de to klasser jeg var i praktik i, så jeg kunne ikke undersøge det nærmere i praksis.

Dernæst har jeg set, hvordan brugen af kommunikative aktiviteter vigtige, fordi eleverne her får mulighed for at afprøve det, de har lært. En sådan sproglig fleksibilitet i undervisningen vil forhåbentlig også afhjælpe de demokratiske uligheder mellem modersmål og det danske sprog der er omtalt i indledningen (Nordik Editor, 2021). Samtidig vil en sådan tilgang forhåbentlig give eleverne forståelse for, at der er forskellige identiteter, men at de er lige værdige og at det er en styrke for klassen at de får denne indsigt og forståelse af, at forskelligheder udvider ens horisont.

I min praktikperiode brugte jeg taskbaseret undervisning for at undersøge, om denne metode kunne være med til at fremme elevernes motivation for dansk, men fandt ud af, at det ikke var en lige stor succes i begge klasser. Jeg fandt også ud af, at det i denne situation passede bedst i de yngre klasser, fordi eleverne virkede mere begejstrede for at skulle deltage i de forskellige typer af aktiviteter. Aldersforskellen mellem 6. klasse og 8. klasse kan måske også have en betydning, så aktiviteterne til 6. klasse kan være mere legende, men til 8. klasse mere alvorlige/seriøse. For også at motivere de ældre elever er det nødvendigt at inddrage deres behov for selvbestemmelse, behov for tilhørsforhold og behov for kompetence. Belønning som motivation kan være afgørende for at give eleverne en oplevelse af, at alle arbejder sammen om et fælles mål og i denne forbindelse er det vigtigt at huske at anerkende elevernes indsats, både når de når de faglige mål, men også når de forsøger at møde dem. Derimod kan straf være demotiverende for eleverne og medføre et negativt arbejdsmiljø i klassen, som eksemplet med overnatningen på skolen illustrerede. Dette er en vigtig viden, jeg vil bruge i min fremtidige praksis som lærer.

Jeg har i min undersøgelse derudover fundet af, at det varierer meget om eleverne helst taler engelsk eller dansk, og at det også hænger sammen med sproget der tales i hjemmet. Dertil har jeg også fundet ud af, at motivationen for at tale engelsk kan være højere for eleverne, da de bruger engelsk i høj grad i forbindelse med deres sociale liv og engelsk derved bliver en del af deres sociale identitet. Disse forhold skal også inddrages, når undervisningen skal differentieres. Jeg fandt yderligere ud af, at det ikke er alle lærere der husker vigtigheden af – eller tager sig tid til at redigere, og derved tilpasse materialet til gavn for elever med dansk som andet- og fremmedsprog, især når man henter sit materiale direkte fra internettet og ikke selv udvikler det i overensstemmelse med elevernes kompetencer.

10. Litteraturliste

Avannaata.gl (2024). "Sundhedsvæsenets ydelser". URL:

https://avannaata.gl/emner/borger/sundhed_og_sygdom/sundhedsvaesnets-ydelser/sundhedsv_230_senets-ydelser?sc_lang=da)

Lokaliseret: 18.maj 2024

Aqqut.gl (2024). "At læse i Danmark". URL: <https://aqcut.gl/da/at-laese-i-danmark>)

Lokaliseret: 18. maj 2024.

Breinholt Larsen, F. (1992). *For meget af en god ting - dansk i Grønland*. *Politica*, 24(4)

URL: <https://doi.org/10.7146/politica.v24i4.69454>. Lokaliseret 29.04.2024.

Breum, Martin (30. 11.2020). "New row over language divides Greenland", *High North News*. URL: https://www.highnorthnews.com/en/new-row-over-language-divides-greenland?fbclid=IwAR09swygO-W_VMdZ6X8ABZX0iHPSxBT2LnGK4QMeDEBULgu9aAgNIim_8w.

Lokaliseret 18.maj 2024.

Canger, K. & Kaas, L. (2016). *Praktikbogen*. Hans Reitzels Forlag.

Christiansen, A. & Løntoft, J. (2009). *Læsetilgængelse på sproget andetsproget dansk*.

Gibbons, P. (2019). *Styrk sproget, styrk læringen* (2. Udg). Samfundslitteratur.

Gregersen, A; Byram, M; Daryai-Hansen, P; Henriksen, B; Holmen, A; Jacobsen, S; Lund, K; Olsen, M; Revier, R; Stæhr, L; Pedersen, M & Søgaard, K. (2016). *Sprogfag i forandring* (2. Udg). Samfundslitteratur.

Holm, L. & Laursen, H. (2000). *Andetsprogsdidaktik*. Daneklærerforeningens Forlag.

Holm, L. & Laursen, H. (2019). *Dansk som andetsprog: Pædagogiske og didaktiske perspektiver*. Daneklærerforeningens Forlag.

Nordik Editor, Forenede Nationer. *Sprog og politik i Grønland*. (2021). URL:

<https://unric.org/da/sprog-og-politik-i-groenland/>. Lokaliseret 30.04.2024.

New Learning Online, (årstal ukendt). *Skinner's Behaviorism. Chapter 6*: URL: <https://newlearningonline.com/new-learning/chapter-6/supporting-material/skinners-behaviourism>. Lokaliseret: 13.05.2024

Quist, P. (2011). *Sprogede hjerner*. Weekendavisen. #27, 8. Juli 2011. Lokaliseret 29.04.2024.

Rasmussen, Johan (07.07.2022). "Grønlandske unge udfordret af sprog og afstand", *Gymnasieskolen*. URL: <https://gymnasieskolen.dk/articles/groenlandske-unge-udfordret-af-sprog-og-afstand/>. Lokaliseret 18.maj 2024.

Sæhl, M. (2018). *Sproget splitter Grønland: Nina kan kun tale dansk - Sebastian vil kun tale grønlandsk*. DR. URL: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/valgigroenland/sproget-splitter-groenland-nina-kan-kun-tale-dansk-sebastian-vil-kun>. Lokaliseret 30.04.2024.

Skibsted, E; Svendsen, H; Østergaard, K; Langer, S. (2015). *Undervisningsdifferentiering et princip møder praksis*. Akademisk Forlag

Turkowsky, Walter (2018): *Sprogundervisning: For meget grammatik – for lidt tale*: URL: <https://www.sermitsiaq.ag/samfund/sprogundervisning-for-meget-grammatik-for-lidt-tale/201332>

11. Bilag

Praktiklogbogen er ført efter hver undervisningsgang på baggrund af iagttagelser i klasserne af, hvordan egen undervisning er forløbet såvel som efterfølgende samtaler med praktiklærere.

11.1. Praktiklogbog

18/3/2024

6. Klasse

Timen startede 9.50. I starten af timen virkede de rolige og det overraskede mig. Men efter alle elever var kommet ind i klassen begyndte der at være uro og kommentarer om parfume lugt. Jeg prøvede at lave en intro og navneleg men lagde mærke til at eleverne snakkede meget lavt, og det begyndte hurtigt at blive "kedeligt" for eleverne. Jeg prøvede at starte timen med biografi, men det med parfume begyndte at fylde virkelig meget. Det viste sig at det var nogle piger der havde taget parfume på og blev nødt til at blive sendt hjem og skifte tøj. Resten af timen fyldte det meget og jeg fik nærmest ikke undervist. Nogle elever arbejdede produktivt, men størstedelen var distraherede. Jeg lagde mærke til at udvalgte elever ikke snakkede dansk eller grønlandsk til hinanden men at deres samtaler foregik på engelsk. Jeg prøvede at snakke til deres fornuft og bede dem om at være søde at følge med de næste par uger fordi min praktik er så kort, men resten af timen gik uden at jeg fik undervist særlig meget. Eleverne var urolige og jeg måtte bruge tiden på at skabe ro i klassen.

8. Klasse

Holddelingen var lidt distraherende fordi der er mange elever at holde styr på i A og B, og så når der bliver holddelt skal man huske flere nye navne. Jeg havde dem kun i 45 minutter så vi nåede ikke så meget og de virkede umotiverede og uinteresserede i aktiviteterne. De skulle til konfirmationsforberedelse efter timen. Jeg lagde mærke til at udvalgte elever kun snakkede engelsk sammen.

20/3/2024

8. Klasse

I dag havde de ikke holddeling. Normalt bliver hele 8. A og B holdet delt op i tre hold ud fra niveau i dansk, grønlandsk og matematik. I dag skulle de svare på et spørgeskema fra

uddannelsesstyrelsen og forblev derfor i deres normale klasser. Dette valgte jeg at udnytte og få dem til at besvare mit spørgeskema så jeg kunne få en fornemmelse af deres holdning til dansk, alt efter hvilket hold de var på i dansk. Derfor bad jeg dem skrive hold 1, 2 eller 3. De svarede spørgsmålene og jeg kunne igen mærke at der var nogle elever som kun snakkede dansk sammen, og nogle som kun snakkede grønlandsk men var bedre til engelsk end dansk. Der var to drenge som næsten ikke kunne forstå dansk, så derfor oversatte jeg spørgsmålene til engelsk for dem og det klarede de fint. De snakkede begge nærmest flydende engelsk med mig. Det var interessant at se hvordan deres meninger var om dansk og engelsk som sprog.

6. Klasse

I dag startede jeg timen med at forklare nogle ting om at de skal lytte når jeg snakker om ikke snakke i munden på mig. Det var nemmere at få ro i klassen end sidst. Jeg forklarede at de skulle svare på spørgeskema og jeg ville hjælpe med at oversætte hvert spørgsmål til grønlandsk. Der var få elever som kunne forstå spørgsmålene selv og lavede spørgeskemaet uden at vente på resten af klassen og behøvede ikke at få det oversat. Nogle af eleverne var meget gode til dansk, og andre kunne ikke så godt forstå eller tale dansk, jeg lagde dog igen mærke til at nogle af de elever som ikke kunne så meget dansk snakkede rigtig godt engelsk. Efter de svarede på spørgeskemaerne skulle de færdiggøre deres oplæg om selvbiografi og det gik okay. De var lidt urolige. Men der var nogle der fremlagde og det fik de ros for. Da de begyndte at blive rastløse fik jeg dem til at lave en aktivitet i grupper af 4 hvor de skulle skrive sætninger ud fra en seddel med forskellige ord og så bytte seddel når de var færdige. På den måde fik alle grupper skrevet sætninger om de samme ting, men kunne til sidst sammenligne hvad de skrev. Den aktivitet virkede de glade for og de ville ikke ud af klassen da de fik frikvarter fordi de synes det var så sjovt. Praktislæreren sagde også at det var en god aktivitet og var overrasket over, at nogle af dem som normalt er svære at få i gang deltog godt.

3/4/2024

8. Klasse

Første dag efter påskeferie for mig, eleverne startede i går. Praktislærer var syg, og havde ellers sagt til skolen at jeg skal undervise alene men da jeg kom derud sagde de to andre dansklærere at der ikke ville være holddeling, selvom jeg godt kan undervise alene og derfor kunne have min praktislærers danskhold ellers. Så i stedet for at have holdet jeg ellers skulle

have, havde jeg hele 8.B klassen og blev observeret af den ene af tre dansklærere. Dette betød at i stedet for at have det ene hold havde jeg hele klassen med elever fra alle tre hold. Jeg fik det dog til at fungere ved at lave ekstra aktiviteter til de elever som var hurtige og hjalp de elever som følte sig mindre gode til dansk ved oversætte til grønlandsk. De to drenge som er rigtig gode til engelsk oversatte den danske tekst til engelsk for at kunne forstå den bedre og dermed arbejde med den. De kopierede teksten og satte den ind i Google Translate. Jeg synes det var interessant at de var nødt til at læse teksten på engelsk for at kunne forstå den og arbejde med aktiviteterne omkring den. Eleverne var trætte og jeg kunne mærke, at de var svære at få sat i gang. Når jeg har 6. Klasse plejer de at være glade for aktiviteterne især når det er matrixgrupper og stafet med konkurrenceelementer. I 8. Klasse er det en kamp bare at få dem sat sammen i grupper fordi de er modvillige. I 6. klasse fik jeg hurtigt fat på, hvilke aktiviteter de synes godt om, og planlagt at bruge flere af den slags, men med 8. Klasse synes jeg det er svært at få dem til at deltage.

6. Klasse

I starten af timen var de rigtig gode og lyttede og var ikke urolige. De fulgte med og svarede på spørgsmålene og lyttede til højtlesningen, men da jeg gik videre med opgaven begyndte nogle af drengene at blive urolige. Størstedelen af klassen arbejdede rigtig godt, også selvom de fleste skrev deres historier på grønlandsk og engelsk i stedet for dansk, hvilket jeg synes var okay, så længe de forstod opgaverne og hvad de skulle lave. Gruppen af drengene var svære at få til at lave noget overhovedet i dag, modsat sidst hvor de endte med at lave noget fint og præsentere for klassen.

Til sidst lavede jeg en brain break "stafet" som virkelig fangede de fleste elever, de synes det var så sjovt at de kom 5 min. For sent til frikvarter.

Var til konference efter med 6.Bs dansklærer og fik feedback. Om klasseledelse mest, at jeg skal huske at gennemgå klassens værdier med mere.

12/4/2024

6. Klasse

Denne uge har eleverne været meget uartige. Flere lærere har sagt at mange har haft problemer med denne klasse og at de især i denne uge har været urolige. I aften skulle de ellers sove på skolen, men deres lærer startede timen med at sige at de har været så uartige at de måske ikke får lov alligevel, så de skal opføre sig rigtig pænt i denne time. Jeg gik i gang

med timen og det var en helt anden oplevelse end normalt. Lydniveauet var stille, det muligt at snakke til klassen uden at skulle hæve stemmen for meget, alle sad på deres pladser og de lavede opgaverne jeg stillede dem. Klassens lærer var væk i noget tid og kom tilbage sammen med en anden lærer fra den anden klasse. De havde snakket og var blevet enige om at eleverne ikke måtte sove på skolen alligevel, fordi de skulle mærke at der var konsekvenser for deres handlinger. De forklarede eleverne at de har opført sig for dårligt denne uge, og at de derfor ikke vil belønne dem ved at tillade overnatningen. De sagde at hvis de fortsætter med at opføre sig godt kan de få lov næste uge. Lærerne fortalte eleverne dette 20 minutter før jeg var færdig med min time hos dem, og eleverne reagerede ved at blive meget skuffede og kede af det. Før lærerne sagde at de ikke måtte sove på skolen havde de stadig et håb om at kunne få lov og var derfor dygtige og arbejdede, men nu, som de selv sagde "vi får alligevel ikke lov så nu gider vi ikke lave noget" resten af timen var alle eleverne synligt kede af det og skuffede og det var kun få elever som færdiggjorde deres opgaver. I denne time kunne jeg mærke hvordan elevernes motivation mod noget påvirkede deres arbejdsindsats og stemningen i klassen. Jeg ville helst have haft at lærerne havde fortalt dem det efter min time var færdig, fordi det påvirkede eleverne så de ikke gad at arbejde.

15/4/2024

6. Klasse

Jeg startede timen med at stille spørgsmål om kapitel 1 af klods hans fra sidste uge. De kunne huske detaljerne fra historien. Jeg gik i gang med oplægget om kapitel 2, og billeder for for forståelse. De var gode til at svare. Jeg læste teksten og derefter skulle de skrive 4 sætninger om kapitlet, hvad der skete og hvem det handlede om. Efter det skulle de lave grammatikopgaver på iPad, hvilket fangede eleverne meget. Selvom der var en del uro og de sædvanlige drenge der ikke rigtig fulgte med var nogle af dem gode til at lave opgaverne sammen med resten af klassen. Lige før frokostpausen skulle de trække et kort med et ord og gå rundt og prøve at forklare ordet uden at sige hvad det var, og bytte når de gættede det. Denne aktivitet fangede alle eleverne og de ville fortsætte til efter frikvarteret.

11.2. Spørgeskema

De spørgeskemaer som blev udleveret til begge klasser indeholdte nedenstående spørgsmål.

11.2.1. Spørgeskema spørgsmål

Spørgsmål 1

Hvor meget bruger du dansk i hverdagen 1-6? 1 er meget lidt og 6 er rigtig meget

Spørgsmål 2

Hvor meget bruger du dansk blandt venner 1-6? 1 er meget lidt og 6 er rigtig meget

Spørgsmål 3

Hvor meget bruger du dansk i skolen 1-6? 1 er meget lidt og 6 er rigtig meget

Spørgsmål 4

Hvordan bruger du dansksproget?

Spørgsmål 5

Synes du, at du er god til dansk?

- Ja
- Nej
- Ved ikke

Spørgsmål 6

Hvordan er du god til dansk?

Spørgsmål 7

Hvad er sjovt når i har dansk?

Spørgsmål 8

Hvor meget bruger du engelsk i hverdagen 1-6? 1 er meget lidt og 6 er rigtig meget

Spørgsmål 9

Hvor meget bruger du engelsk blandt venner 1-6? 1 er meget lidt og 6 er rigtig meget

Spørgsmål 10

Hvor meget bruger du engelsk i skolen 1-6? 1 er meget lidt og 6 er rigtig meget

Spørgsmål 11

Hvordan bruger du engelsk sproget?

Spørgsmål 12

Synes du, at du er god til engelsk?

- Ja
- Nej
- Ved ikke

Spørgsmål 13

Hvordan er du god til engelsk?

Spørgsmål 14

Hvad er sjovt når i har engelsk?

Spørgsmål 15

Hvis du skulle lære et sprog forfra, uden du kendte nogle sprog, hvilket skulle det så være?

- Dansk
- Engelsk
- Grønlandsk
- Andet

Spørgsmål 16

Hvor meget tror du, du kommer til at bruge dansk i fremtiden 1-6? 1 er meget lidt og 6 er rigtig meget

Spørgsmål 17

Hvor meget tror du, du kommer til at bruge engelsk i fremtiden 1-6? 1 er meget lidt og 6 er rigtig meget

Spørgsmål 18

Tror du, du bliver dårligere til dansk, hvis du kun taler engelsk?

- Ja
- Nej

Spørgsmål 19

Tror du, du bliver dårligere til engelsk, hvis du kun taler dansk?

- Ja
- Nej

Spørgsmål 20

Kan du bedst lide at skrive eller tale dansk?

- Skrive fx sms, sociale medier eller i skolen
- Tale fx med venner og familie eller i skolen

Spørgsmål 21

Kan du bedst lide at skrive eller tale engelsk?

- Skrive fx sms, sociale medier eller i skolen
- Tale fx med venner og familie eller i skolen

Spørgsmål 22

Hvilket sprog bruger du mest på sociale medier

- Dansk
- Engelsk
- Grønlandsk

11.2.2. Spørgeskema besvarelser 6. Klasse

(17 elever i alt)

6. Klasse	Sp. 1	Sp. 2	Sp. 3	Sp. 4	Sp. 5	Sp. 6	Sp. 7	Sp. 8
Elev A	1	1	1	Ikke meget	Nej	Mangler svar	Grammatik	2
Elev B	1	1	1	Bruger engelsk	Ved ikke	Ved ikke	Kan ikke lide dansk	6
Elev C	1	1	1	Med min lærer X	nej	Jeg taler det bare	Grammatik, tegnefilm	6

Elev D	2	3	1	Mangler svar	Ja	Mangler svar	Mangler	2
Elev E	5	2	3	Når jeg snakker med min far	Ja	Ved ikke	Gå ud, se film og grammatik	2
Elev F	3	1	1	Mangler svar	Nej	Mangler svar	Mangler svar	4
Elev G	3	4	4	Mangler svar	Ved ikke	Mangler svar	Ved ikke	6
Elev H	5	6	3	Med min familie	Ja	Mangler svar	Mangler svar	2
Elev I	6	5	5	Til at tale	Ja	Boet i DK 2016-21	At jeg er god til dansk, så jeg kan nå mere	1
Elev J	4	2	5	Mangler svar	Ja	Mangler svar	Film	6
Elev K	1	1	1	Mangler svar	Ved ikke	Mangler svar	Fodbold og film	2
Elev L	3	4	2	Med mine venner og familie	Ja	Mangler svar	Grammatik	2
Elev M	1	1	1	Mangler svar	Nej	Mangler svar	Grammatik	1
Elev N	1	1	1	Mangler svar	Nej	Mangler svar	Mangler svar	2
Elev O	1	1	1	Mangler svar	Nej	Mangler svar	Film	1
Elev P	4	4	5	Ved ikke	Ved ikke	Fordi jeg taler det til hverdag	Ved ikke	2
Elev Q	1	4	3	Mangler svar	Nej	Mangler svar	Mangler svar	2

6. Klasse	Sp. 9	Sp. 10	Sp. 11	Sp.12	Sp. 13	Sp. 14	Sp .15
Elev A	1	1	Tiktok, Fortnite Youtube	Ja	Mangler svar	Batman, Joker og Lego film	Grønlandsk
Elev B	6	6	Til tale	Ja	Ja, jeg er god til engelsk	Hjemme	Dansk
Elev C	1	2	Fortnite	Ja	Jeg er god til at læse engelsk	Frileg	Andet
Elev D	4	1	Fortnite og Tiktok	Ja	Ja fra online chat	Mangler svar	Grønlandsk
Elev E	2	2	Fornite, sport, tiktok	Ja	Mangler svar	Lave ting eller andet	Andet
Elev F	3	3	Fortnite	Nej	Mangler svar	Mangler svar	Grønlandsk
Elev G	3	3	Snapchat og Tiktok	Ja	Mangler svar	Mangler svar	Andet
Elev H	1	1	Mangler svar	Ja	Mangler svar	Mangler svar	Andet
Elev I	2	2	Til at se film	Ved ikke	Mangler svar	Ved ikke	Andet
Elev J	5	4	Mangler svar	Ja	Mangler svar	Mangler svar	Grønlandsk
Elev K	2	2	Til Tiktok, Fortnite og Youtube	Ved ikke	Mangler svar	Film	Grønlandsk
Elev L	1	3	Fortnite	Ved ikke	Mangler svar	Engelsk film	Dansk
Elev M	1	2	Tiktok	Ved ikke	Mangler svar	Ved ikke	Grønlandsk
Elev N	1	2	Mangler svar	Ved ikke	Mangler svar	Film	Grønlandsk
Elev O	1	1	Fortnite	Ved ikke	Mangler svar	Film	Grønlandsk
Elev P	2	2	Spil	Ja	Mangler svar	Grammatik	Andet
Elev Q	1	2	Fortnite	Ved ikke	Mangler svar	Film	Grønlandsk

6. Klasse	Sp. 16	Sp. 17	Sp.18	Sp .19	Sp. 20	Sp. 21	Sp. 22
Elev A	6	6	Nej	nej	Tale dansk	Tale engelsk	Engelsk
Elev B	6	6	Ja	Ja	Tale dansk	Tale engelsk	Engelsk
Elev C	1	6	Ja	Nej	Tale dansk	Tale engelsk	Engelsk
Elev D	2	4	Nej	Ja	Skrive dansk	Skrive engelsk	Grønlandsk
Elev E	6	6	Nej	Nej	Tale dansk	Skrive engelsk	Grønlandsk
Elev F	6	6	Ja	Ja	Skrive dansk	Tale engelsk	Grønlandsk
Elev G	2	1	Nej	Nej	Tale dansk	Skrive engelsk	Grønlandsk
Elev H	4	3	Nej	Nej	Tale dansk	Tale engelsk	Engelsk
Elev I	5	3	Ja	Ja	Tale dansk	Skrive engelsk	Dansk
Elev J	3	6	Nej	Nej	Skrive dansk	Tale engelsk	Engelsk
Elev K	3	3	Ja	Nej	Skrive dansk	Skrive engelsk	Engelsk
Elev L	2	2	Nej	Nej	Skrive dansk	Skrive engelsk	Engelsk
Elev M	3	3	Nej	Nej	Tale dansk	Tale engelsk	Engelsk
Elev N	2	3	Nej	Nej	Tale dansk	Skrive engelsk	Grønlandsk
Elev O	5	5	Nej	Nej	Skrive dansk	Skrive engelsk	Engelsk
Elev P	5	2	Nej	Nej	Tale dansk	Skrive engelsk	Engelsk
Elev Q	6	6	Mangler svar	Ja	Tale dansk	Skrive engelsk	Engelsk

11.2.3. Spørgeskema besvarelser 8. Klasse hold 1

(2 elever)

8. klasse Hold 1	Sp. 1	Sp. 2	Sp. 3	Sp. 4	Sp. 5	Sp. 6	Sp. 7	Sp. 8
Elev A	3	2	2	Jeg bruger det som kommunikations sprog til dagligt	Nej	Mangler svar	Film	3
Elev B	1	1	1	Mangler svar	Nej	Mangler svar	Mangler svar	6

8. klasse Hold 1	Sp. 9	Sp. 10	Sp. 11	Sp. 12	Sp. 13	Sp. 14	Sp. 15
Elev A	3	2	iPad og sociale medier	Ja, lidt	Mangler svar	Mangler svar	Engelsk
Elev B	6	6	Talking to my friends	Ja	Mangler svar	Grammar	Engelsk

8. klasse Hold 1	Sp. 16	Sp. 17	Sp. 18	Sp. 19	Sp. 20	Sp. 21	Sp. 22
Elev A	4	5	Mangler svar	Mangler svar	Tale dansk	Tale engelsk	Engelsk
Elev B	2	5	Ja	Ja	Skrive dansk	Tale engelsk	Engelsk

11.2.4. Spørgeskema besvarelser 8. Klasse hold 2

(4 elever)

8. klasse Hold 2	Sp. 1	Sp. 2	Sp. 3	Sp. 4	Sp. 5	Sp. 6	Sp. 7	Sp. 8
Elev A	4	3	3	Oversætter	Ved ikke	Mangler svar	Kahoot	5
Elev B	5	3	4	Til at tale med mine venner, mor og far	Ja	Fordi min far kan ikke forstå grønlandsk	Alt	2
Elev C	6	6	6	Til at tale med venner og familie	Ja	Fordi jeg har dansktalende forældre	Alt ved det	1

Elev D	6	6	6	Ja bruger det i hverdagen	ja	Jeg boede i DK i 3,5 år. Halvdelen af min familie er danskere og bor i DK	Jeg synes det er nemmere at forstå	3
---------------	---	---	---	---------------------------	----	---	------------------------------------	---

8. klasse Hold 2	Sp. 9	Sp. 10	Sp. 11	Sp. 12	Sp. 13	Sp. 14	Sp. 15
Elev A	6	4	Når jeg snakker med mine venner	Ja	Mangler svar	Kahoot	Grønlandsk
Elev B	2	3	Forskellige ting	Ved ikke	Ved ikke	Meget af det	Engelsk
Elev C	2	2	Forskellige ting	Ja	Sociale medier	Hele tiden	Dansk
Elev D	3	2	Når jeg glemmer, hvad det er på dansk, er det nemmere på engelsk	Ja	Ved ikke	Det nemt at forstå	Grønlandsk

8. klasse Hold 2	Sp. 16	Sp. 17	Sp. 18	Sp. 19	Sp. 20	Sp. 21	Sp. 22
Elev A	5	4	Nej	Nej	Tale dansk	Tale engelsk	Grønlandsk
Elev B	4	4	Ja	Ja	Tale dansk	Tale engelsk	Dansk
Elev C	6	2	Nej	Nej	Tale dansk	Skrive engelsk	Dansk
Elev D	6	5	Nej	Nej	Tale dansk	Skrive engelsk	Engelsk

11.2.5. Spørgeskema besvarelser 8. Klasse hold 3

(5 elever)

8. klasse Hold 3	Sp. 1	Sp. 2	Sp. 3	Sp. 4	Sp. 5	Sp. 6	Sp. 7	Sp. 8
Elev A	1	1	1	Mangler svar	Nej	Mangler svar	Mangler svar	6
Elev B	1	1	3	Jeg bruger ikke dansk	Ja	Mangler svar	Grammatik	1
Elev C	2	2	2	Sociale medier, Snapchat	Nej	Mangler svar	Mangler svar	3
Elev D	3	3	4	Sociale medier og sammen med mine venner	Ved ikke	Mangler svar	Grammatik	2
Elev E	5	3	3	Mangler svar	Ja	Fordi jeg har boet i DK	Grammatik	2

8. klasse Hold 3	Sp. 9	Sp. 10	Sp. 11	Sp. 12	Sp. 13	Sp. 14	Sp. 15
Elev A	6	6	Talking to my friends	Ja	Mangler svar	Grammar	Engelsk
Elev B	1	3	Mangler svar	Nej	Mangler svar	At lave en podcast	Engelsk
Elev C	4	2	Sociale medier	Ved ikke	Mangler svar	Mangler svar	Grønlandsk
Elev D	3	3	Fag, sociale medier, sammen med venner	Ved ikke	Mangler svar	Podcast	Dansk
Elev E	2	2	Mangler svar	Ja	Mangler svar	Mangler svar	Grønlandsk

8. klasse Hold 3	Sp. 16	Sp. 17	Sp. 18	Sp. 19	Sp. 20	Sp. 21	Sp. 22
Elev A	2	6	Ja	Ja	Skrive dansk	Tale engelsk	Engelsk

Elev B	3	2	Nej	Nej	Skrive dansk	Skrive engelsk	Grønlandsk
Elev C	5	5	Mangler svar	Mangler svar	Tale dansk	Tale engelsk	Engelsk
Elev D	3	4	Nej	Nej	Skrive dansk	Skrive engelsk	Engelsk
Elev E	6	3	Ja	Nej	Tale dansk	Skrive engelsk	Engelsk

I bearbejdningen af spørgeskemaundersøgelsens svar er der udregnet procenter for svarene. Det bedes bemærket at fordi det statistiske grundlag for svarere er lavt er procenterne rundet op for tydelighedens skyld i analysen.

11.3. Interview

11.3.1. Interview med praktiklærer 1

1. Hvilke fag underviser du i?

Svar: Alle sprogfag, grønlandsk, engelsk og dansk og personlig udvikling

2. Hvilke trin/klasser underviser du i?

Svar: Melletrinnet - 4. Klasse, 5. Klasse og 6. Klasse

3. Hvor mange år har du undervist?

Svar: I 3 år, blev færdig som lærer i 2021

4. Hvilket sprog underviser du helst på? Dansk eller grønlandsk?

Svar: Grønlandsk i alle fag udover danskfaget. Prøver at snakke dansk så meget dansk i dansktimerne som muligt

5. Hvad kan du bedst lide at undervise i?

Svar: Kan lide at undervise i alle fag. Der er ikke ét jeg bedst kan lide. Men der er også nogle hvor det kan være hårdt, det kommer an på eleverne. Når man har forberedt sig godt går det ofte bedst i undervisningen.

6. Hvilke udfordringer oplever du i danskundervisningen?

Svar: Skrivning, især i de sprog der ikke er lydrette. Mange af mine elever har svært ved at stave i dansk.

7. Er der nogle temaer der er meget motiverende?

Svar: I engelsk arbejder jeg med flere forskellige temaer så eleverne plejer at synes det er sjovt. I dansk er det mest grammatik de arbejder med.

8. Er de fleste af dine elever dobbeltsprogede (grønlandsk og dansk) eller bruger de mest det ene af de to sprog?

Svar: De fleste af mine elever snakker mest grønlandsk, men jeg har også elever som både snakker grønlandsk og engelsk lige meget.

9. Har du de seneste par år lagt mærke til, om børn og unge i stigende grad taler engelsk sammen?

Svar: Ja, jeg har lagt mærke til at de snakker en del engelsk sammen i klassen og i frikvartererne. Både drengene når de snakker om spil, men også pigerne. De er gode til at tale engelsk, men ikke lige så gode til at skrive og arbejde med grammatik i engelsk.

10. Har du lagt mærke til om elevers motivation ændrer sig i skoleårene?

Svar: Ja, igennem deres skoletid falder deres motivation for skolen og deres deltagelse i undervisningen. Jo ældre de bliver jo mindre motivation

11. Hvilken/hvilke specifikke opgaver har du mest succes med i forhold til at motivere eleverne / elevernes deltagelse og interesse for undervisningen?

Svar: Når de arbejder med grammatik og de har lært det, plejer de at være rigtig glade. Det er motiverende for dem når de lærer det og kan finde ud af det.

12. Bruger du taskbaseret undervisning?

Svar: Da jeg var studerende brugte jeg det meget og da jeg lige var blevet lærer. Men de sidste par år synes jeg det er svært at finde tiden til at forberede mig.

13. Bruger du eksempelvis dansk undervisningsmateriale direkte fra bøger eller hjemmesider?

Svar: Det kommer an på tiden. Hvis jeg ikke har så meget tid tager jeg direkte fra hjemmesiderne, men hvis jeg har god tid redigter jeg helst. Men jeg har ofte ikke tid.

11.3.2. Interview med praktislærer 2

1. Hvilke fag underviser du i?

Svar: Grønlandsk, dansk, lokale valg, religion, filosofi og samfundsfag.

2. Hvilke trin/klasser underviser du i?

Svar: Ældstetrinnet, så 8. Klasse, 9. Klasse og 10. Klasse

3. Hvor mange år har du undervist?

Svar: 28 år

4. Hvilket sprog underviser du helst på? Dansk eller grønlandsk?

Svar: Jeg underviser på begge sprog, men jeg vil helst kun snakke dansk i danskundervisningen.

5. Hvad kan du bedst lide at undervise i?

Svar: Jeg kan lide at undervise i alle fag. Men især dansk, samfundsfag og historie som var mine linjefag på læreruddannelsen.

6. Hvilke udfordringer oplever du i danskundervisningen?

Svar: Elever som ikke har lært dansk, på grund af den teknologiske udvikling hvor det meste foregår på engelsk har svært ved at følge med i danskundervisningen.

7. Er der nogle temaer der er meget motiverende?

Svar: Ja, når de arbejder med selvvalgte emner. Noget hvor de ved hvad de skal lære, og hvilke læringsmål der er. Når de kan arbejde med noget de selv har valgt og passer med deres egne interesser synes de er sjovt at arbejde med.

8. Er de fleste af dine elever dobbeltsprogede (grønlandsk og dansk) eller bruger de mest det ene af de to sprog?

Svar: Mange er dobbeltsprogede. men mange snakker også kun grønlandsk og har det svært i danskundervisningen.

9. Har du de seneste par år lagt märke til, om børn og unge i stigende grad taler engelsk sammen?

Svar: Ja, meget i de små klasser. De snakker spilsprog, og det kan mærkes at de også bruger det meget i deres hverdagsprog.

10. Har du lagt märke til om deres motivation ændrer sig i skoleårene?

Svar: Når de bliver ældre falder deres motivation, det er som om de unge mennesker er mere bevidste om deres hormoner, så synes jeg det er svært at få dem i gang i undervisningen.

11. Hvilken/hvilke specifikke opgaver har du mest succes med i forhold til at motivere eleverne / elevernes deltagelse og interesse for undervisningen?

Svar: Selvvalgte emner og projektarbejde

12. Bruger du taskbaseret undervisning?

Svar: Nej ikke ret meget

13. Bruger du eksempelvis dansk undervisningsmateriale direkte fra bøger eller hjemmesider?

Svar: Jeg bruger en del Alinea som jeg tilpasser til eleverne. Samt ekstraopgaver som er egnede til grønlandske elever.